

Informácia pre obyvateľstvo o zásadách ochrany pre prípad havárie spojenej s únikom nebezpečnej látky

Vážení občania!

V živote a činnosti našej obce zaujímajú významné miesto i úlohy a opatrenia, ktoré súvisia s ochranou našich občanov v prípade vzniku krízových situácií a mimoriadnych udalostí. Ich plánovanie a zabezpečovanie vyplýva nielen z ustanovení príslušných zákonov, ale i z reálnej možnosti ohrozenia života, zdravia a majetku následkami možných havárií, živelných pohrôm a ekologických katastrof.

Mnohí z Vás vedia, že územím nášho okresu je prepravované veľké množstvo nebezpečných látok tak po železnici, ako i po cestných komunikáciách. Medzi najčastejšie patria hydroxid solný, anilín, etylén, kyselina chlorovodíková ale i etylénoxid, chlór, kyselina sírová a butylacetát.

V prípade dopravnej havárie s únikom nebezpečnej látky môže dôjsť za nepriaznivých poveternostných podmienok i k ohrozeniu v blízkosti dopravných trás. Skutočný rozsah následkov však bude vždy závisieť od množstva uniknutej nebezpečnej látky, jej šírenia na základe smeru prízemného vetra, ale i od stupňa zabezpečenia Vašej ochrany.

V znižovaní následkov na možnú minimálnu mieru zohrávajú dôležitú úlohu i Vaše vedomosti o účinkoch nebezpečných látok na ľudský organizmus, o spôsoboch ochrany proti nim a takisto Vaše správanie sa v prípade prípadného ohrozenia.

Pre Vašu informáciu uvádzam, že prepravované nebezpečné látky sú vo forme plynnej, kvapalnej a tuhej. Mnohé z nich sa vyznačujú charakteristickým zápachom, dráždia oči, dýchacie cesty a sliznice, spôsobujú bolesti, pálenie, šok, ospalosť, závrať a bezvedomie. Môžu zapríčiniť poruchy centrálného nervového systému, srdcového rytmu, rozrušenie červených krviniek, poškodenie ciev a pečeň, ale i ďalšie vážne následky.

Vážení občania,

Vo vlastnom záujme si zapamätajte, že ak dôjde k ohrozeniu našej obce únikom nebezpečnej látky v dôsledku dopravnej havárie, bude varovanie obyvateľstva zabezpečené dvojminútovým kolísavým tónom poplachových sirén. Po skončení tohto signálu bude v miestnom rozhlase odvysielaná relácia s informáciou o zdroji ohrozenia a so základnými pokynmi na Vaše ďalšie konanie. Pozorne sledujte preto následné informácie a riadte sa nimi! Informácie môžete dostať z vysielania Slovenského rozhlasu a televízie, ale i prostredníctvom mobilných a iných dostupných prostriedkov polície, civilnej ochrany a požiarnej ochrany. Upozornenia a výzvy týchto orgánov treba dodržiavať!

Pokiaľ v sebe ohrozenia únikom nebezpečnej látky ste vonku, presuňte sa o najkratšou cestou do domov, bytov a budov. Pri presune podlažia a možností používajte improvizované prostriedky ochrany dýchacích ciest ako je navlhčená vreckovka, uterák, gáza a vata k zakrytiu úst a nosa. Po vstupe do budovy si dôkladne umyte ruky a tvár. Uzavrite a utesnite okná, dvere a vetracie otvory mokrymi handrami, lepiacou páskou, igelitom a podobne. Pripravte si nevyhnutnú zásobu pitnej a úžitkovej vody a potravín uzatvorených nádobách.

Zachovajte rozvahu, pokoj a poriadok. Vyčkajte na pokyn predstaviteľov štátnej správy, polície a civilnej ochrany. Opustenie budov a evakuáciu vykonajte len na ich výzvu a pokyn. Pred odchodom si pripravte evakuačnú batožinu a so sebou si zoberte osobné doklady, vkladnú knižku, cenné predmety, potrebné lieky, bielizeň a trvanlivé potraviny. Vypnite prístroje a spotrebiče, uzavrite plynové a vodovodné ventily, zahaste otvorené ohne. Upozornite susedov, pomáhajte najmä starším a osamelým osobám. Vaše deti, pokiaľ táto situácia nedovoľuje, nevyhadávajte. Predškolské a školské zariadenia sa o nich starajú. O miestach ich pobytu budete priebežne informovaní. Kontaminovaný priestor opustíte najkratšou cestou a smerom, ktorý je stanovený riadiacimi orgánmi. Predtým však hospodárske zvieratá uzavrite a utesnite. Pri úniku z kontaminovaného priestoru, vždy kolmo na smer vetra, chráňte dýchacie cesty tkaninou namočenou vo vode poprípade v roztoku kyseliny citrónovej.

Evakuáciu po určenej trase do dohodnutých priestorov umiestnenia vykonajte vlastnými osobnými vozidlami alebo hromadnými prostriedkami dopravy, ktorých prístavenie zabezpečí obecny úrad.

V nových priestoroch Vášho pobytu vykonajte dôkladnú hygienickú opatrenia. Po návrate domov, do svojich bydlísk, o čom budete informovaní miestnym rozhlasom, poriadne vyvetrajte všetky bytové priestory a miestnosti. Môže sa v nich nachádzať ešte nebezpečná látka.

Všetkým realizujte opatrenia k normalizácii života a postupujte podľa usmernenia obecného úradu.

Vážení občania,

Cieľom bolo poskytnúť Vám základné informácie o zásadných otázkach ochrany zdravia a životov v prípade dopravnej havárie s možným únikom nebezpečných látok. V tejto informačnej akcii plánujeme pokračovať i v budúcom období, kedy Vás podobným spôsobom oboznámime s opatreniami, ktoré súvisia s ochranou obyvateľstva v prípade vzniku ďalších mimoriadnych udalostí.

Informácia pre obyvateľstvo o zásadách ochrany pre prípad rozrušenia vodnej stavby

Vážení občania,

v nasledujúcich riadkoch chceme upriami Vašu pozornosť na tie otázky, ktoré súvisia s ochranou obyvateľstva a materiálnych hodnôt pri prípadnom rozrušení vodných stavieb a následného zaplavenia územia našej obce.

Je známe, že vodné stavby majú z celospoločenského hľadiska značný význam najmä v oblasti vodného hospodárstva, dopravy, energetiky, životného prostredia a obrany. Dnes je na teritóriu Slovenskej republiky vybudovaných a priebežne stavebne realizovaných vyše 50 vodných stavieb veľkého rozsahu a vyše 200 diel miestneho významu, v ktorých je spolu akumulovaných viac ako 1800 miliónov m³ vody.

Samotná existencia vodných stavieb však predstavuje i určité riziko a nebezpečenstvo možného porušenia a následného zaplavenia ich bližšieho, ale i vzdialenejšieho okolia. Pri prípadnom porušení priehrad, hrádzí alebo privádzacích kanálov by mohlo dôjsť k uvoľneniu obrovského objemu vody a taktiež k vzniku prielomovej vlny, ktorá je charakteristická veľkými deštruktívnymi útlakmi. Dnešná technika nemá k dispozícii žiadny prostriedok, ktorý by dokázal túto vlnu zastaviť alebo zneškodniť.

V našich podmienkach napríklad by mohla vzniknúť veľmi vážna situácia v dôsledku pretrhnutia hrádze na vodnej stavbe Liptovská Mara a Kráľová. Došlo by k zaplaveniu podstatnej časti územia nášho okresu s rôznou výškou vody. Naša obec by bola taktiež úplne alebo čiastočne zaplavená a postihnutá. Z týchto dôvodov sa preto opatrenia na zníženie rizík stávajú významnou súčasťou nielen prevádzkovania vodných stavieb, ale i kolektívnej ochrany obyvateľstva, zabezpečenou systémom civilnej ochrany.

Vážení občania,

z charakteru tejto mimoriadnej udalosti vyplýva, že hlavným spôsobom ochrany občanov v prípade rozrušenia vodných stavieb je ich **EVAKUÁCIA**. K tomuto účelu je na našom obecnom úrade založený príslušný plán, v ktorom sú rozpracované a skonkretizované všetky evakuačné opatrenia.

Ak by v skutočnosti došlo k prelomeniu priehradnej hrádze na uvedených vodných stavbách a k bezprostrednému ohrozeniu ničivými útlakmi vody, varovanie obyvateľstva by bolo vykonané 6-minútovým stálym tónom poplachových sirén. Tento signál sa ihneď po jeho skončení doplní slovnou informáciou a podrobnejšími pokynmi vo vysielaní rozhlasových a televíznych staníc vrátane miestneho rozhlasu.

Po vyhlásení evakuácie je v záujme každého, aby o v najkratšom ase opustil ohrozené miesto. Predtým však je potrebné pripravi evakua nú batožinu s najdôležitejšími vecami ako sú osobné doklady, cennosti, peniaze, lieky, potraviny na dva až tri dni, aj, vodu, predmety dennej potreby a osobnej hygieny, vreckovú lampu, svie ku, zápalky, prikrývku, spací vak, náhradnú osobnú bielize , náhradný odev, obuv, nepremokavý pláš a a šie nevyhnutné osobné veci. Pred odchodom z bytu treba povypína elektrické a plynové spotrebi e, uzaviera hlavné prívody plynu a vody a pozháša všetky ohne v peciach. Po vykonaní týchto opatrení sa treba presunú pešo alebo vlastným motorovým vozidlom na miesto, ktoré ur ila miestna evakua ná komisia ako evakua né stredisko. V tomto priestore by bolo zhromaždených ve a osôb, preto sa vyžaduje od každého zvýšená disciplína, porozumenie a oh aduplnos k ostatným spoluob anom. Takisto je potrebné sa podriadi pokynom miestnych evakua ných orgánov a polície. Presun do nových do asných priestorov z evakua ného strediska bude vykonaný vlastnými osobnými vozidlami, hromadnými dopravnými prostriedkami alebo na menšie vzdialenosti aj pešo. Na prepravu možno použi len trasy, ktoré budú ur ené obecným úradom a evakua nou komisiou. Morálnou povinnos ou majite ov motorových vozidiel by bolo plne využi kapacitu vozidiel a poskytnú pomoc de om, chorým a osobám neschopným schôdze.

Deti umiestnené v materskej škole sa po vyhlásení evakuácie odovzdávajú rodi om. Deti zo základnej školy sa taktiež posielajú domov. Evakuácia týchto detí by bola zabezpe ená spolu s rodi mi v skupine ostatného obyvate stva. Pri nedostatku asu, spravidla v priebehu pravidelného pracovného asu, by sa všetky deti evakuovali so školou alebo školským zariadením. O ich novom mieste ubytovania budú príbuzní priebežne informovaní.

V nových priestoroch umiestnenia budú evakuované osoby do asne ubytované u príbuzných a známych, ale i v ostatných rodinách ur ených obcí. Po íta sa aj s využitím rekrea ných, kultúrnych, spoločenských, zdravotníckych, sociálnych a školských zariadení, ktoré by boli prispôsobené na ú ely ubytovania. Na týchto miestach evakua né orgány zabezpe ia vedenie presnej evidencie o evakuovaných a ich zapojení do platného zásobovacieho a zdravotníckeho systému. Jednotlivým skupinám evakuovaného obyvate stva v obciach príjmu bude poskytovaná potrebná starostlivos vrátane ich zapojenia do pracovného pomeru alebo u ebného procesu.

Vážení ob ania,

Súbežne s evakuáciou obyvate stva v prípade záplav by bolo potrebné vykona i rad opatrení k zníženiu škôd a strát na materiálnych hodnotách hlavne v podnikaní a závodoch. Orgány a organizácie v ohrozenom území majú za týmto ú elom spracované príslušné dokumenty obsahujúce spôsoby zastavenia prevádzky a pracovnej innosti a záchranu materiálnych hodnôt ich premiestnením na vyššie poschodia alebo vyvezením. Osobitne sú v nich riešené

zásady urýchleného opustenia priestorov pracovísk. Evakuáciu týchto pracovníkov do nových miest ubytovania by riadili vlastné evakuačné orgány v úzkej súčinnosti s evakuačnou komisiou obce.

Pobyt evakuovaných v nových priestoroch umiestnenia by mohol potrváť i niekoľko dní. O podmienkach návratu domov, do svojich bydlísk, by boli občania informovaní verejnými oznamovacími prostriedkami.

Vážení občania,

v prípade rozrušenia vodných stavieb Liptovská Mara a Kráľová a následného zaplavenia územia okresu a našej obce, by sa vytvorila zložitá a vážna situácia. Došlo by k narušeniu činnosti orgánov štátnej správy, samosprávy, priemyselných, potravinárskych a poľnohospodárskych objektov. Zničenie a znehodnotenie majetku, technologických celkov, obytných domov, škôl, nemocníc a sociálnych zariadení, narušenie inžinierskych sietí, komunikácií, zatopenie vodných zdrojov, zaplavenie pôdy a podobne by spôsobilo značné materiálne škody. Naplavenie rôznych druhov materiálu a nánosov bahna, skládok odpadov a uhynutých zvierat by znamenalo následné nebezpečenstvo rozšírenia sa epidémie. Problémy by mohli vzniknúť i v oblasti zásobovania potravinami a pitnou vodou. Zaplavenie by malo za následok narušenie celkového života a výroby v tomto priestore so všetkými dopadmi i na podmienky našej obce. Napriek všetkým plánovaným opatreniam by táto situácia kládla vysoké požiadavky a nároky na obetavosť každého nášho občana. Prejavilo by sa to nielen pri príprave a vykonaní evakuácie, ale i po návrate domov pri odstraňovaní následkov záplav. Do postupného odstraňovania následkov budú zapojení všetci práceschopní občania. Pomoc bude poskytnutá silami a prostriedkami štátnych orgánov, jednotkami civilnej ochrany vrátane jej vojenských záchranných útvarov ako i armádou Slovenskej republiky. Výsledkom ich činnosti by malo byť optimálne odstránenie následkov tejto mimoriadnej udalosti a vytvorenie podmienok k normalizácii života. Na záver tejto relácie dovoľte, vážení občania, vyjadriť želanie, aby sme tieto a podobné opatrenia nemuseli nikdy v živote prakticky uplatňovať.